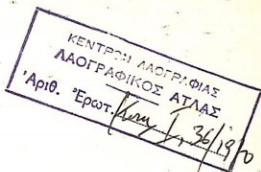

36
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Οκτώβριος 1969 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ἀσχοῦνται εἰς ἀμφοτέρας γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *ἀσχοῦνται καὶ ἐν τῇ γεωργίᾳ*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *ἐν τοῖς μεγάλοις κτήμασι (τσιφλίκις)*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ὅχι... ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ πόλει*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται *ὅχι* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες),πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ὅχι (σπάνιως)*

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Між ними мореходів, військових,
аудиторів) чимало малих бізнесу
навіть, але їх зростає.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; 1999

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ;

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ;

60000, ~~10000~~ 42000. xpmofoaorola d
 ofala xilofala

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. $\chi\rho\sigma\eta$	4.	7.	10. $\nu\epsilon\iota$
2. $\sigma\lambda\omicron\upsilon\alpha\rho\epsilon$	5.	8.	
3. $\alpha\lambda\iota\tau\rho\upsilon$	6.	9. $\pi\rho\omicron\sigma\eta$	

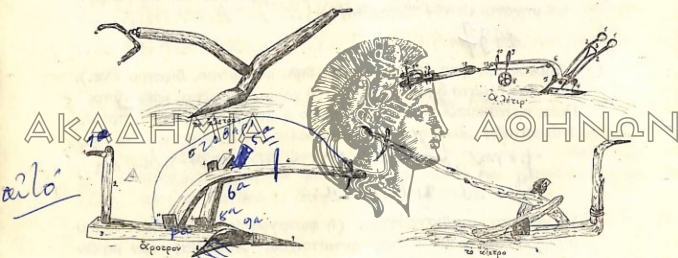
2) Τρακτέρ (από πότε είναι *έν* χρήσει;) *1964*

3) Μηχανή θερισμού ΔΕΝ... νέω και είδατε.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν)..... 0. X. /
5) Μηχανή ἀλώνισμοῦ 2. X. /

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ὁ ξυλουργός.....
ὁ ξυλουργός.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφορὰ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχθυογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	κρησσανθ	6.	α	οιχα (χουα)	11.	αα' λουα γαυα
2.	α' α' α' α'	7.	β	α' α' α' α'	12.	ο' ο' ο' ο' α' α'
3.	α' α' α' α'	8.	γ	α' α' α' α'	13.	α' α' α' α' α' α'
4.	α' α' α' α'	9.	δ	α' α' α' α'	14.	α' α' α' α' α' α'
5.	α' α' α' α'	10.	ε	α' α' α' α'	15.	α' α' α' α' α' α'

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

To' kiliqna nuni t'guzha adotyau lo' ovolap,
k'marce ti naryal' edevia. H' d'san'a ny
t'ywun w'o do t'paw d'gho p'e b'dap'pha,

0226x

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βοεῖς*.....
- β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν; ... *δύο*.....
- 9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
..... *ἀναγκαῖος*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεῦγες, πιζεῦ-
λια κλπ.).

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λουῖρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε
αὐτόν).

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; .. *1955*.....

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ..

τοῦ βόου... τοῦ φάρου... τοῦ φάρου... τοῦ φάρου...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

[illegible]

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατέ ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας. Δ.Υ. 842

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Του γ. μ. χαλ. ε. ρ. χ. φ. ρ. ε. ρ.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

В.И.М. Взаимодейств. ин. факт. и мес. изд. ох. прав
 Т. 1. 1997. 100 с.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

ὡς π.ρ. σποράν τοῦ ἀβανθίου ὀργαζομένη
αὐτοῦ ὀργισμαὶ τοῦ βανθίου

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

... Τρίαι... κάτ' αὐτὰς, δι. βανθίου, σποράς...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... ἔκτασις σποράς τοῦ ἀβανθίου

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... ἔνα ἔτος... δύο ἔτη... τρία ἔτη... ἀνὰ ἔτος
πρὸς περισσότατον πρὸς ἑλάττωτον

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ καθὲ εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν: ... τρία... διὰ σιτάρι, κριθὰρ, ψυχανθῶν...

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... **δισάκι**...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

M^r Za' o'dia, lo' u'xaxfu na
 lo' lo' bo'u'ru; o'o' lo' o'ou bo'ru
 o'o' o'ou' xia'na' na'u'ru' lo' o'ou'

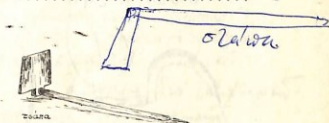
g'nom p's! lo' agorap!

Me'Za' agvafia

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

η 204'00, 20' 200.0000, η 2700.
rupa'ra.

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν) εις τὸ ὀργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ku. reg.

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργούντο (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Та јорфа нар да хур'с овриа

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, στανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Сделай вывод!

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραχίαι)
καὶ ἄλλως. ...! *Εργαζόμενοι... ἀγρονομία... αὐτὴν ἀφ' ὧν*
...ἐκινήθη... ὁρασίης... (ἔτα' ὁρα' οὐ φησ.)

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλειῶν θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

2a' dpruixu 2 dautwlo uax
 ku' 2 dautwlo - Ta' uza' + y
 2 dautwlu'

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

मे' प्रेम' ७

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

...к.ас!...Э.до.м.у.у!...наш...о.т.в.у.с.но.в.е.р.т.)

4) Πώς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;

...и хироду по гуду... роуахота

μεγαλάτι για τον άνιχνευ

5) Ποιός κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... οἱ σιδηρουργοὶ

6) Ὡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) ... *Ταὶ δὲ παλαιὰ καὶ ἀρχαῖα...*

... рз.хрб. д.с. др. рз. ... Т.а. ... др. рз. а. б. в. г. д. е. ж. з. и. к. л. м. н. о. п. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοιπτερόν μεσσηνὸν ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *Τὸ ὕψος μεταβάλλεται ἀπὸ τὴν φύσιν*

[illegible]

2) Οί στάχυες που έμεναν (ή μένουν) εις τό χωράφι μαζί με την ρίζαν μετά τόν θερισμόν πώς έλέγοντο (ή πώς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμαί,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; ()

Οἱ ἴδιοι ἀποδεχόμενοι καὶ τὰς εὐαγγελικὰς ἐδράφαις.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Παλαιά ε'σται. Πρεσβύτεροι 15 δεσφ'ηται. 2 ε'σται.

у хирова, здиґаю. Іа Паґа мені. 5. фат'

хорошо... хорошо... хорошо... Алина

son' tux dax'u'u wep' un i'd'u naa'e'do'van
 Ta' o'ite xep'o'b. sa dwo'og'at'ar t'i'ar a'gna'sye

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλάχου κα-
 λούνται άγκαλιές.

άγκαλιές

γ. Οί θερισταί.

1) Ποιοί θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; 'Υπήρχον (ή υπάρχουν)
 θερισταί, οί όποιοί ήρχοντο ώς επαγγελματίαι δι' αυτόν τόν
 σκοπόν από άλλον τόπον και ποιον ;

Ανδρες και γυναίκες
 (Υπήρχον από την χώρα της Ελλάδας)

2) Πώς ήμείνοντο ούτοι με ήμερομίσθιον (μεροκάματο) ή κατ'
 άποκοπήν (ξεκοπής). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρήμα ή εις
 είδος ; Τό ήμερομίσθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ
 φαγητού ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και την σχετικήν
 εις τόν τόπον σας όνοματολογίαν)

Με ήμερομίσθιον ή κατ' άποκοπήν
 (μεροκάματο)

3) Οί άνδρες ή αί γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας προς προφύ-
 λαξιν, ίδια της άριστεράς, κατά τόν θερισμόν ; 'Επίσης κατά
 την έναρξιν της εργασίας την πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εις την μέσην του σώματος διά να μη αισθάνωνται
 κόπωση (δηλ. να μη πονή ή μέση των) ;

Εν μεροκάματον της χείρας
 και ενάμιστον της μέσης
 και ενάμιστον της μέσης
 και ενάμιστον της μέσης

- 4) Ἐδιδετό (ἢ διδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Μόνον ἐφ' ὧρας τοῦ ἡμετέρου καιροῦ
ἢ ἀκριβέστερα Πότε τριττον

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγοῦδουν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσα δειγματογραφαιδία σχετικῶς

αὐτῇ ἡμέρᾳ ἢ ἐξ ἑξῆς τοῦ ἡμετέρου καιροῦ
καὶ ἄλλοι καιροὶ καὶ ἄλλοι καιροὶ καὶ ἄλλοι καιροὶ

Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀμέσως μετὰ τοῦ θερισμοῦ. — Τὰ χερσὶ βαρὺ ἐβό-
ωσεν ἐπὶ τοῦ ἀνέμου. — ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνέμου. — ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνέμου. —
Χαίρει.

- Πέντε - πέντε χερσάβια. Ξέρωτα σε...
 ένα δεμένο με' αυλάκια τα χερσάβια...
 αιώσ' από άκρην. Τα' έδωκαν με' σπάρτα
 με' λήθαργα... με' υμνοδάρχες ~~από~~
 ωσ' έκοβαν από τα πόδια...
 δαν' έχαν ζυγμούς

ΑΘΗΝΑΝ

6. περὶ τὰς ἀπορίας. ἐν τῇ 1. διὰ τὸν δὲ
 μετὰ τὴν ἀπορίαν. ἐν τῇ 2. διὰ τὴν ἀπορίαν.
 ἀπορίαν. ἐν τῇ 3. ἀπορίαν. ἐν τῇ 4. ἀπορίαν.
 ἀπορίαν. ἐν τῇ 5. ἀπορίαν. ἐν τῇ 6. ἀπορίαν.
 ἀπορίαν. ἐν τῇ 7. ἀπορίαν. ἐν τῇ 8. ἀπορίαν.
 ἀπορίαν. ἐν τῇ 9. ἀπορίαν. ἐν τῇ 10. ἀπορίαν.

1) 'Από τότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας; Πρὸ ὡς ἔτι εἰς τὸν ἄγνωστον πότε.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Γίνεται ἡ ἀνίστασις σπορῶν ὡς ἂν ἡ ἀνίστασις
ἡ γέννησις ἀνθρώπων... αὐτὸς... 15. Αὐτὸς ἔστιν.
... 15. Ἐξ ἑαυτοῦ.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Μὲ σκαπάνην (σκαπάνην) (ἀντιστάθμη)

ὡς εἴς τὴν ἀντιστάθμη ὡς εἴς τὴν ἀντιστάθμη.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσηκνύετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὴν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

ὡς εἴς τὴν ἀντιστάθμη... 1945. ὡς εἴς τὴν ἀντιστάθμη.
... ψυχρὰν (βίκον διασπᾶν).

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπαγον, κόσ-
σαν κ.ά.). Ἐθελίζετο... ἔξ ἀντιστάθμης ὡς εἴς τὴν ἀντιστάθμη
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δερματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταγ' ἐρίδας. γα' δερμάτια. εἰς δ' ἀλώνι.
κε' ἴλα' ἔβαν. ἡ' δ' ἔκλειψαν. εἰς δ' ἀλώνι.
ἔκλειψαν δὲ. οὐκ εἰς μνηστήρα. γ. μνηστήρα.
ν. αἱ

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Ὁρατ' ἔβαν. δα' ἔβαν. εἰς δ' ἀλώνι. οὐκ εἰς μνηστήρα.
εἰς δ' ἀλώνι. δα' ἔβαν. εἰς δ' ἀλώνι. οὐκ εἰς μνηστήρα.
εἰς δ' ἀλώνι. δα' ἔβαν. εἰς δ' ἀλώνι. οὐκ εἰς μνηστήρα.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς δ' ἀλώνι.
δὲ ἔβαν. εἰς δ' ἀλώνι. οὐκ εἰς μνηστήρα.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Μέσα. εἰς δ' ἀλώνι. οὐκ εἰς μνηστήρα.
εἰς δ' ἀλώνι. δα' ἔβαν. εἰς δ' ἀλώνι. οὐκ εἰς μνηστήρα.
εἰς δ' ἀλώνι. δα' ἔβαν. εἰς δ' ἀλώνι. οὐκ εἰς μνηστήρα.

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν.

Ἡ δὲ οἰκογένεια εὐρίσκειται.

Συνεπὶ δὲν ἔχει, ἀλλὰ ὁ δὲ οἰκὸς ἐκείνην ἀνέγει.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλυνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ὁ δὲ ἀρχὴ ἔχει τὸ ἄλυνισμα. Μετὰ τὸ δὲ οἰκὸς ἀνέγει,
ἀνέγειν αὐτὸ ἄλυνισμα. Παρὰ τὸ ἄλυνισμα καὶ τὸ

- 7) Εἶδη ἄλυνισμῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματὰ-ἐξορύσσον
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ). Τὸ ἄλυνισμα.

καὶ τὸ ἄλυνισμα. Ἡ δὲ οἰκογένεια.

Ἡ δὲ οἰκογένεια. Ἡ δὲ οἰκογένεια. Ἡ δὲ οἰκογένεια.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστοῦ ἐτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλυνισ-
μοῦ· (π.χ. τοῦ χωματῶντος· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).....

Τὸ ἄλυνισμα. Ἡ δὲ οἰκογένεια.

καὶ τὸ ἄλυνισμα. Ἡ δὲ οἰκογένεια.

καὶ τὸ ἄλυνισμα. Ἡ δὲ οἰκογένεια.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλυνισμοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλυνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ δὲ οἰκογένεια. Ἡ δὲ οἰκογένεια.

Ἡ δὲ οἰκογένεια. Ἡ δὲ οἰκογένεια.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλυνιστοστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄλυνισμα τῶν σταχύνων πρὸς ἄλυνι-

Ara: yan za' dafalan... tra' tra' za' xeyobesor.
w' z' nap wosor. h'sa' tra' d' am, w'alre
za' dafala w'e' za' h'sa' too d' ur. ad.

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποιήσιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλ-
ωνιστοῦ ἐνλίνο ἀτύλου ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Με' la' ba'dia... αὐδ' ἀνὰ εἰς τὴν οὐρανόν.
 ὅχι περιστέλει... δὲ ἐλόμενός τε δύσ.
 Τα' διὰ δυνάμεως ἀποτρεφείτωσαν
 ... ψυχαί καὶ β' αὐτῶν ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτῶν

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἄλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σπειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

Τὸ γὰρ αὐτοῦ ἐκείνου ἀνδρὸς ἐκείνου ἐκείνου
οὐκ ἔστιν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
τὸν λαὸν ἐκείνου ἐκείνου

der āwazā to Bratop w + xalutā

То... ағыраға... за... бағыт... бірігіп... бірігіп... бірігіп...
бірігіп... бірігіп... бірігіп... бірігіп... бірігіп... бірігіп... бірігіп... бірігіп...

Τὰ λωοὶ αὐτῶν ἐστὶν ὁ σῶς κλέος· καὶ τὰ ἔλ-
ωοι ἐστὶν ἡ ῥαβδί· καὶ ἐστὶν τὰ ἔλχι· καὶ

Twoy Za' Dufurpi ana' 21 —

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

Αὐτὸ 10³⁰ π.μ. ἄρχεται καὶ διακοπὴται
κατὰ 12⁰⁰ μ. καὶ ἀνοίγεται πάλιν
καὶ συνεχίζεται καὶ ἐξελίσσεται

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ;

ὁ γεωργὸς τοῦ ἀλωνοῦ τοῦ ἀλωνοῦ ἐξελίσσεται
ἐντὸς τοῦ ἀλωνοῦ καὶ ἀνοίγεται καὶ ἐξελίσσεται

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ἡ βουκέντρι εἶναι βέργα
καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν
καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν
καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).. *Μ.ε.σα... στο... ἀμ.π.ε...*

*Διὰ γίνεται στήριγμα... χρῆσις... λατ... κοπάνου...
τοῖαν διὰ φινερὴν ὡς στήριγμα ὁ σπορέων*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο σκεπασμένο διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ... *δ.α... ε.π.π.π.α... ε.π.π.π.α...
ὡς στήριγμα... μόνον... δι' ἡλαχίστης...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχύροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .. Κατὰ... τοῦ ἀλώνειν...

...δοῦν. τραγουδοῦσαν...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρόμηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΚΤΟΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

α. ἀλωναφένος... μαγειρεύει... εἰς τὸ δίστιχα...

...δίστιχα... ἡ ἐργασία... εἰς τὴν... ἀλωναφένος...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

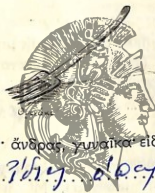
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

ἔχει στήθα... πρῶτον... δὲ παρρησία... ἔπειτα
πρῶτον... ἔπειτα... οὐκ... χάρις... δὲ... ἀν...
... ὡς... ἀρχή... τοῦ... λ... χ... φ... να... χ...
... τοῦ... ἀν... αὐτοῦ... τοῦ... παρ...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.

φυτᾶρι... (ὅπως... τοῦ... ἀνέμισμα...)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

... ἄνδρας, ... εἰδικὸς ... ἀμοιβῇ ...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

... κόντυλοι... μετὰ τοῦ καρποῦ...
... κόμπια... μετὰ τοῦ καρποῦ...
... ὡς... ἀποχωρίζεται...
... ἀνέμισμα... μετὰ τοῦ καρποῦ...
... ἀνέμισμα... μετὰ τοῦ καρποῦ...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύσις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

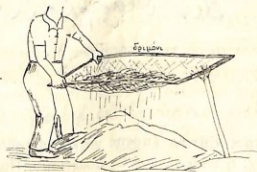
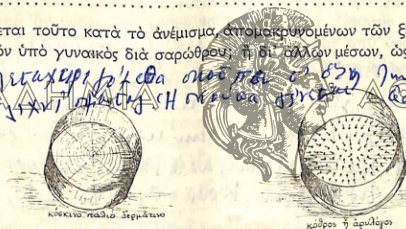
δεν ἤκεται

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μετ' αὐτοῦ κτριφέντα

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

*μεταχειρίζεται σκεπὴν ἐξ ὄσπης ἢ μετ' αὐτῆς
 ὡς χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
 ἢ ἀλλ' αὐτὴν
 χάρδι ἐξ ὄσπης
 (δουρας).*

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

~~Τα~~ 8 Στμ' ἀρχήν διχάζονται τὸ
 το' διχαζόν. πρ' ἐδρασίαν το' ἀκρίβεια ἑπικρά-
 τεύει το' ἐδρασίαν. μετὰ βεβαιότητα καὶ το' νῦν φέρει-
 ναι.

Ο. ποιός παρως ξαχρ'εις μεν'εφ'ας οκ'τα

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Χαρασσεται ελαιοσ. Διαφανει το λο.
διχαυ και γειε και λωο χρυσου
76+π η γυιλα. 50 αν πορυμ το οφρα
ηριφα το διχαυτο, 100 το χαυ το χρι το
δαυτα το αμνοσ κροσ ος το ηερυ σα

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

The ... Sir Joseph:

5.

4

1

•

1) T
ci

27

၇

89

10.

५

ῥι. ἔστω δὲ πάλιν ἄρτι 100 αἰνῶτα
χ' ὅτι 2 πάλιν 100 αἰνῶτα

Βλέν. ὁρμητοῖς. ἐδίδετο ἐν τῷ ὄχι
ὡρμητοῖς. Δε καὶ ἐν δὲ ἐδίδετο.

- α) τὸ παπαδιάτικο, —

- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο.

- γ) τὸ γυναικείο. *gynaikeio*

- δ) τὸ ἀλωναϊατικὸ κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . *παλαιότερα ἰ.σ. ἰο... π.χ. w.i.*

..... f. o' r. r. d. o' s. s. i. r. a. d. o' z. a. t. u. r. x. a. p. i. n. o. t. i. b. y
1. o. d. u. a. d. u. r. o' z. e. r. ~~z. e. r.~~ B. e. u. p. i. b. i. s.
T. e. q. u. i. n. s. p. e. l. p. a. l. a. t. e' l. o' r. f. u. o. f. o. r. b. e. r. e. u. d.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας). Π.β. 1. 4. CEC 6. ΕΡΩΤ. 1. β. 9. 1. α. 1. 1. 1. 1. 1.

λέγετε... σάνκτα... με... ἀποδομίστο... σε...
...ωοδαρία...

- 29 —

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα ; ...

6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

αί. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμε φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .. Τὴν ἑπομένην

— 30 —

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....δω' ε'χει ε'γχα.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

.....Παιδιά.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;.....

.....Παιδιά.....Τα' αμ'τατα τ'η. Νάφορ'η. ε'δ'η

.....με'λε'η.....Τ'ω. κ'ηδ'α'ν'ω. ε'η. δια'α'ρ'α. δ'α'ρ'οι.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

.....Π'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....και' η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....και' η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....και' η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

γ'.

Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

.....Τ'η' 23 η' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....και' η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....και' η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

.....Τ'η' 23 η' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....και' η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

.....και' η'η'ε'ν'η'ν. δ'α' δ'α'δ'α'.....με'α' η'η'.....το' η'

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Την 23. ^{ην} Ιανουαρίου 1944. ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι
 τοῦ Δευτέρου. τῆς Πρωτομαγιάς. ἀνὰ μέντοι
 καὶ οἱ ἄλλοι. (ὁ δὲ τὸν 1. 1944. ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι
 τῆς Πρωτομαγιάς. καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ οἱ ἄλλοι.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ὁχι. ὁ δὲ τὸν 1. 1944. ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι
 καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ οἱ ἄλλοι.
 καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ οἱ ἄλλοι.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1994

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΙΣ
ΑΒΕΡΓΙΟΥ ΝΑΪΣ

Απεργίου